

gebruik zal leiden tot competitievervalsing en het weglopen van sponsors die niet willen dat hun naam in verband wordt gebracht met doping. Daarnaast zou het gebruik van doping door topsporters een slecht voorbeeld geven voor de jeugd en veteranen, die binnen de kortste keren krom zullen staan van dopinggebruik, met alle gezondheidsgevolgen van dien.

Van discussies is bij het Wereld Anti-Doping Agentschap dus geen sprake. Zij zien doping als een schadelijk en prestatiebevorderend middel, om van de 'Spirit of Sport' nog maar niet te spreken. Doping is verboden, en als het aan de dopingautoriteit ligt, zal het dat nog wel even blijven ook.

Van: <http://sport.infonu.nl>

Betogende teksten

[33]

Betooq

In het examen voor Nederlands wordt de tekstsoort **betooq** vaak gebruikt. Het tekstdoel van een betooq is overtuigen.

In een betooq brengt de schrijver (of spreker) nadrukkelijk zijn mening naar voren, met argumenten en een conclusie. In een betooq wil je een ander overtuigen van je gelijk. Een betooq is dus erg **subjectief**.

Een betooq heeft een van de volgende tekststructuren [15]:

- bewering-en-argumentstructuur
- voordelen-en-nadelenstructuur
- vroeger-en-nu-structuur
- vroeger-nu-toekomststructuur
- probleem-en-oplossingstructuur
- verschijnsel-en-verklaringstructuur
- verschijnsel-en-besprekingstructuur

Voorbeeld van een betooq

De volgende ingezonden brief is een mooi voorbeeld van een betogende tekst.

Tekst 14

Zin in lange zinnen

De Troonrede zal ook dit jaar waarschijnlijk weer net iets makkelijker zijn dan vorig jaar. Met minder moeilijke woorden. En met kortere zinnen. Want kort is goed! Toch?
[stelling]

- 5 Onlangs werd bekend dat Tom Lanoye de *Tzum*-prijs heeft gewonnen. Dat is een prijs van het tijdschrift *Tzum* voor de mooiste literaire zin van het afgelopen jaar. Hier komt-ie:

- 10 "Vijftien jaar had de badkamer met de caravan-afmetingen probleemloos dienstgedaan, de sporadisch gekneusde knie niet te na gesproken van wie zich, zijn toilet makend of zich scherend voor het lavabootje, te bruusk omdraaide en aan
15 den lijve moest ervaren hoe gering de speling was gebleven tussen rand en wand."

Lange zinnen

- Lanoye krijgt er een beker voor, en € 49,-: één euro voor ieder woord uit de zin – maar goed dus dat die zin zo lang is. Nu zijn ze bij *Tzum*
20 sowieso dol op lange zinnen, want de gemiddelde zinslengte van de prijswinnaars van hun sinds 2002 bestaande prijs is maar liefst 41 woorden. [argument]
Onder de nominaties bevonden zich heus wel
25 korte zinnen (zoals "Een vrolijke begrafenis" maakt heel erg duidelijk dat de dood een catastrofe is" van A.L. Snijders), maar blijkbaar wordt een zin pas echt mooi als hij zich langs meerdere komma's naar het einde slingert.
[argument]
30 Erkende juweeltjes als "Zie je ik hou van je, ik vin je zo lief en zo licht" (Herman Gorter) en "Voor wie ik liefheb, wil ik heten" (Neeltje Maria Min) waren bij voorbaat al kansloos geweest. Want te kort. [argument]

Troonrede

- 35 Die voorkeur voor lang is opmerkelijk, omdat we eigenlijk helemaal niet van lange zinnen horen te houden. Ze zijn te moeilijk en te onoverzichtelijk voor ons, vinden de deskundigen. En daarom zijn er in de afgelopen veertig
- 40 jaar miljoenen lange zinnen in steeds kortere delen geknipt. Want kort is goed. Want leesbaar. [argumenten]
- Dat kort goed is, geldt zeker ook voor de Troonrede, die de koningin vandaag uit-
- 45 spreekt. De regering streeft ernaar de 'toestand van ons land' zo simpel mogelijk te beschrijven, en slaagt daar ook steeds beter in. De voornaamste kritiek – als die er al is – van de laatste jaren is dat de stijl nog te droog en te
- 50 ambtelijk is.

Geen oudejaarsconferentie

- Nu is stijl zeg maar niet echt het ding van onze regering. [stelling] Hoeft ook niet, want de Troonrede is een formele blik op de toekomst, voorgelezen door de koningin, en geen
- 55 oudejaarsconferentie. [argument]
- Maar als je de Troonrede van 1990 naast die van vorig jaar legt, zie je dat er in twintig jaar zeer veel verbeterd is, ook qua stijl. En de Troonrede van vandaag zal waarschijnlijk nog
- 60 weer 'wat 'leesbaarder' zijn.

Tekstversimpelaars

Het is helemaal in de geest van deze tijd om alles steeds eenvoudiger en leesbaarder op te schrijven, maar het doet je je wel afvragen of

- het niet eens een keer andersom zou
- 65 Maak de Troonrede weer eens wat mo- en zet er zinnen in als:
- "De regering stelt zich vol enthousias- doel de komende jaren eens flink de te zetten onder het taalonderwijs op de
- 70 Nederlandse scholen, zowel aan onze als aan alle inburgeraars, en wel zodanig alle schoolverlaters zo taalvaardig zijn staat zijn complexe zinnen vol bijstellin- bijwoordelijke bijzinnen te lezen en tel-
- 75 pen zonder dat deze eerst door tekstver- laars onder handen zijn genomen – en hebben we veel geld voor over."
- En daar mag de koningin dan best de prijs voor krijgen, volgend jaar. Bestaan
- 80 een beker en € 76,-.

Van: Raymond Noë, www.nu.nl.

[34]

Recensie

Veel kranten en tijdschriften ruimen plaats in recensies: teksten waarin de recensent films, boeken, cd's, toneelstukken, concerten en ex- bespreekt. In een recensie wil de schrijver in plaats zijn oordeel geven over de kwaliteit van genoemde uitingen. Dat oordeel probeert hij onderbouwen met argumenten. Een recensie overtuigend: met zijn oordeel probeert de auteur oordeel van de lezer in positieve of negatieve beïnvloeden. Soms is een recensie ook actief: 'Dat toneelstuk moet iedereen zien, al is het voor de algemene ontwikkeling!'

- Een recensie bevat ten minste drie onderdelen:
- 1 zakelijke gegevens; inclusief achtergrondin- tie over de schrijver en zijn werk;
  - 2 gegevens over de inhoud;
  - 3 een oordeel en argumenten van de recensent.

Deze volgorde ligt niet vast. Veel recensenten beginnen met hun oordeel/conclusie en komen daarna met argumenten en inhoud.